

EL LLENGUATGE

Noms i adjectius (I)

28/VIII/1973

Es ben evident la diferència de sentit entre Un pobre home i Un home pobre, o bé entre Un trist escriptor i Un escriptor trist. Però es tracta de dos casos especials, —en què l'adjectiu té dos significats diferents segons la seva posició— que no poden servir com a exemple per a la col·locació de l'adjectiu qualificatiu respecte al substantiu.

Normalment, en els grups nominals, l'adjectiu s'ha de col·locar després del substantiu: un vestit vermell, un dia feliç, la planta enfladissa. Però admet també d'anteposar-l'hi, cas en què adquireix un caràcter més subjectiu o emfàtic: llunyanes terres, els amables lectors, un llarg debat. També existeixen nombroses expressions en què l'ús ha consagrat l'anteposició de l'adjectiu: una falsa alarma, una vaga esperança.

Malgrat tot, el català més aviat rebutja —en general, aquesta anteposició de l'adjectiu qualificatiu, especialment en relació amb el castellà, que hi recorre usualment quan vol tenir un to ponderatiu. En alguns casos el recurs també pot ésser vàlid en català, però en molts d'altres aquest to ponderatiu —que marca una diferència molt evident respecte a l'adjectivació determinativa— s'obté amb el reforç d'adverbia (molt, tan, com a més usuals) o bé amb els superlatius corresponents: un xalet molt luxós, un propietari molt ric, un monjo molt savi, aquell soldat tan valent, aquella nit tan fosca, aquesta gent tan estranya, uns arbres altíssims. Potser contribuiríem a fer-nos entendre si hi afegíem que traduïrem «Era la filla de un rico propietario» per Era la filla d'un propietari molt ric.

Els matisos que en el seu significat pot comportar la col·locació de l'adjectiu respecte al substantiu són nombrosos, sovint propis de cada cas i, per tant, difícils de reduir a un esquema. Hem intentat solament posar en relleu un recurs d'expressió que correspon a una característica general de la nostra llengua.

ALBERT JANE